

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia

Znak: NFZ/CF/DGL/2013/075/0405/W/21265/MSK

Warszawa, dnia 26.08.2013 r.

Wpłynęło dnia 27.08.2013
L. dz. DS 613
Podpis *[Signature]*

Pan

Grzegorz Kucharewicz

Prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej

ul. Długa 16

00-238 Warszawa

*OIA
Informacja
Bismarck
Kucharewicz
Prezes
NFZ*

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 lipca 2013 r., znak: L.dz. P-276/2013 dotyczące nakładania na podmioty prowadzące apteki kar umownych przez niektóre oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą refundacyjną”, który stanowi: „Apteka w celu realizacji świadczeń objętych umową na realizację recept ma obowiązek (...) gromadzić i przekazywać Funduszowi, rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym na dzień przekazania, informacje zawarte w treści poszczególnych zrealizowanych recept na refundowane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyroby medyczne” oraz § 8 ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie ogólnych warunków umów na realizację recept oraz ramowego wzoru umowy na realizację recept (Dz. U. z 2013 r., poz. 364), stanowiącym: „W razie stwierdzenia niewykonania lub nienależytego wykonania umowy na realizację recept, będącego następstwem okoliczności, za które podmiot prowadzący aptekę ponosi odpowiedzialność, oddział wojewódzki Funduszu (...) nakłada karę umowną”, a także w myśl § 6 ust. 2 przedmiotowej umowy: „podmiot prowadzący aptekę zobowiązuje się, że apteka będzie uiszczać kary umowne, naliczone w sposób określony w § 8 OWU, w terminach i wysokościach określonych przez Oddział Funduszu”, należy uznać, że w przypadku nierzetelnego i niezgodnego ze stanem faktycznym przekazania przez aptekę informacji zawartych w treści poszczególnych recept, które przedstawiono do refundacji w zestawieniu zbiorczym będącym podstawą przelewu środków za refundację, nastąpiła nienależyta realizacja postanowień umowy. Powyższe było następstwem nieprawidłowego

spełnienia obowiązków przez fachowy personel apteki, za co odpowiedzialność, w wymiarze kary umownej, ponosi strona umowy na realizację recept zawartej z oddziałem wojewódzkim NFZ.

Podkreślenia wymaga, że unormowanie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy refundacyjnej, kreujące obowiązek gromadzenia i przekazywania przez apteki, rzetelnych i zgodnych ze stanem faktycznym informacji o zrealizowanych receptach na leki refundowane, znajduje swe uzasadnienie również w kontekście całego systemu refundacji leków jaki ukształtowała ustawa refundacyjna. To właśnie na podstawie danych pochodzących ze sprawozdawczości aptecznej dokonywany jest transfer środków publicznych pod postacią refundacji. Po stronie Funduszu implikuje więc racjonalne oczekiwanie, że zawartość danych znajdujących się w sprawozdawczości aptecznej będzie odwzorowywać autentyczną treść naniesioną na recepte przez lekarza.

Należyte realizowanie tego obowiązku ma swój zasadniczy wpływ na funkcjonowanie kolejnych mechanizmów ustawy refundacyjnej, innych niż sam proces przelewu refundacji. Należy pamiętać, że dane pochodzące ze sprawozdawczości aptecznej mają zasadnicze znaczenie dla wyliczenia tzw. kwoty zwrotu oraz efektywnego funkcjonowania mechanizmów dzielenia ryzyka, o których mowa w art. 4 i 11 ustawy refundacyjnej. Powyższe wynika z faktu, iż nie ma alternatywnego źródła wiedzy o liczbie zrealizowanych recept refundowanych w aptekach i punktach aptecznych, niż dane pochodzące z komunikatów elektronicznych tych podmiotów. Wyłącznie na informacjach przekazywanych w ramach zestawień zbiorczych z aptek publiczny płatnik opiera swą wiedzę w zakresie przekroczenia całkowitego budżetu na refundację w trakcie realizacji planu finansowego. Ponadto, mechanizm uzależnienia wysokości urzędowej ceny zbytu oraz wysokości marży aptecznej od wielkości obrotu produktami refundowanymi, również oparty jest na informacjach uzyskiwanych od przedsiębiorców prowadzących apteki.

W kontekście powyższego, a w szczególności z uwagi na fakt, że zasadnicze mechanizmy funkcjonowania systemu refundacji opierają się na informacjach zgromadzonych i przekazanych przez apteki, uzasadnionym jest zabezpieczenie przez ustawodawcę należytej realizacji obowiązku sprawozdawczego karą o charakterze procentowym. Kara ta oprócz pełnienia funkcji stymulującej względem podmiotu prowadzącego aptekę do sprawozdawania danych dokładnie odwzorowujących stan faktyczny widniejący na zrealizowanych receptach, ma na celu zapewnienie szczelności i stabilizację systemu refundacji.

Przeprowadzone przez oddziały wojewódzkie NFZ postępowania kontrolne, dotyczące sprawozdawanych przez apteki danych o obrocie lekami w formie zestawień zbiorczych, dowodzą istnienia niezgodności tych danych ze stanem faktycznym. Oddziały wojewódzkie negatywnie oceniają wykonywanie przez apteki postanowień umowy. Ustalenia kontroli prowadzą do wniosku, że Fundusz dokonał płatności za recepty, których treść jest odmienna od danych

o obrocie przekazanych w postaci zestawienia zbiorczego, będącego podstawą przelewu środków za refundację. W takim razie nie istnieją w aptekach recepty o treści odpowiadającej danym przekazanym w zestawieniu o obrocie produktami refundowanymi. Stwierdzenie tego faktu tłumaczy uznanie refundacji wypłaconej przez Fundusz, jako wypłaconej nienależnie oraz jest podstawą do nałożenia kary umownej wynoszącej do 2% kwoty refundacji. Dotyczy to również błędów polegających na nieprawidłowym przekazywaniu m.in. daty realizacji recepty, spowodowanych nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu ewidencji sprzedaży obsługującego apteki. Oddziały wojewódzkie nie uwzględniały takich wyjaśnień, ponieważ apteki po usunięciu wadliwości systemu informatycznego, zamiast z własnej inicjatywy dokonać korekt do zamkniętych okresów rozliczeniowych, występowały z wnioskiem o otwarcie okresu refundacyjnego dopiero w wyniku zakończonych przez oddział wojewódzki czynności kontrolnych. Zgodnie z ogólnymi warunkami umów na realizację recept, nie ma to wpływu na wysokość nałożonej kary umownej.

Należy również dodać, że prawodawca w § 8 ust. 1 i 7 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ogólnych warunków umów przewidział dwie możliwości, aby zaistnienie nieprawidłowości w sprawozdawczości aptecznej nie determinowało obowiązku nałożenia kary umownej. Powyższa sytuacja zachodzi w przypadku złożenia przez aptekę korekty w trybie określonym w art. 45 ust. 11 i 12 ustawy refundacyjnej, z wyjątkiem korekt składanych w czasie kontroli lub w wyniku kontroli. W przypadku terminowej realizacji powyższego uprawnienia, Fundusz nie nakłada kary umownej. Następną przesłanką do odstąpienia od nałożenia kary umownej jest stwierdzenie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy nastąpiło w następstwie okoliczności, za które podmiot prowadzący aptekę nie ponosi odpowiedzialności.

Z poważaniem

~~Wojewódzki Fundusz
Ochrony Zdrowia
Województwa Śląskiego
Wojewódzki Zarząd
Kierownik~~